

**Meerjarenplan
Stichting De Helderse Vallei
2015 - 2018**

Voorwoord

De Helderse Vallei is gestart in 2010 met de ambitie om te kunnen groeien tot meer dan alleen bezoekerscentrum en kinderboerderij. Een plek waar natuureducatie onderdeel is van de omgeving zonder belerend te zijn, een plek om natuur in evenwicht te kunnen laten ervaren en waar een klein begin kan uitgroeien tot een groot resultaat.

Vijf jaar na dit moment is een terugblik voldoende om te zien dat we goed op koers zijn. Mensen weten De Helderse Vallei te vinden en benoemen de ongedwongen sfeer, de energie van verandering maar ook de rust van ontspanning.

De komende jaren staan in het teken van het vasthouden en doorgroeien. 'De Vallei' wil een plek van inspiratie blijven, de manier van werken vasthouden waarin samenwerking en respect voor elkaar hoog in het vaandel staat. In de Helderse gemeenschap een inspiratiebron zijn voor duurzame ontwikkeling, waar iedereen zijn eigen kennis en kunde kan ontplooien en delen, zodat beter kunnen zorgen voor elkaar en voor onze omgeving.

November 2014

Inhoudsopgave

I Inleiding

De maatschappelijke relevantie van De Helderse Vallei.....	5
Kinderen: de duurzame burgers van morgen.....	5
Natuur (ver)zorgt.....	6
Gebied.....	6
Knooppunt van recreatievoorzieningen voor Den Helder.....	7

II Wie is De Helderse Vallei

Samen onder 1 dak.....	8
Analyse imago en werkwijze Stichting De Helderse Vallei.....	9
Missie.....	10
Visie.....	10
Strategie.....	11

III Doelgroepen en doelstellingen

Taak afspraken met de gemeente Den Helder.....	12
--	----

IV Educatie en communicatie

Communicatie.....	13
Educatie.....	13
Basisonderwijs.....	13
Voortgezet- en Beroepsonderwijs.....	14
Jeugd buitenschools (0-12 jaar)	14
Jeugd en jongeren buitenschools (12-21 jaar)	14
Inwoners en recreanten lokaal.....	15
Toeristen en recreanten regionaal.	15
Bedrijfs- en verenigingsleven.....	16

V De Helderse Vallei: een overzicht

Terrein.....	17
Gebouw en faciliteiten.....	17
Activiteiten en producten.....	18
Exploitatie en advies.....	18
Kinderboerderij.....	19

VI Marketing en Fondsenwerving

Marketing en promotie.....	20
Relatiebeheer en marktonderzoek.....	20
Fondsenwerving.....	21
Sponsoring en kortingen.....	21
(Langdurig) partnerschap, donateurs en vrienden.....	21
Project sponsoring.....	22
Maatschappelijk betrokken ondernemen.....	22
Meerjarenbegroting.....	23

VII De mensen achter De Helderse Vallei

Organigram.....	24
Bestuur en personeel.....	24
Vrijwilligers.....	24
Stagiaires.....	25
Dagbesteding Esdégé-Reigersdaal.....	25

I Inleiding

De maatschappelijke relevantie van De Helderse Vallei

“In de pure en ruige natuur van de kop van Noord-Holland komen bezoekers tot zichzelf. De Helderse Vallei raakt bezoekers door ze positief te verrassen met de grote gevolgen van wat klein begint, en helpt bezoekers de natuur op een plezierige manier te beleven.”

(propositie De Helderse Vallei, 2009)

In onze samenleving is ‘duurzaamheid’ een terugkerend thema. Duurzaam ondernemen, duurzame energie...maar waar staat ‘duurzaam’ eigenlijk voor? Duurzame ontwikkeling”...*sluit aan op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen*” (Brundtland definitie, 1987) .

Duurzaamheid gaat over de schaarste van de hulpbronnen waarmee welvaart wordt voortgebracht, zowel nu als in de toekomst. De grondstoffen van de aarde zijn eindig; deze raken op. De opnamecapaciteit van de atmosfeer en onze natuurlijke omgeving kent haar grenzen. Bij duurzame ontwikkeling is sprake van een ideaal evenwicht tussen ecologische, economische en sociale belangen. Alle ontwikkelingen die op technologisch, economisch, ecologisch, politiek of sociaal vlak bijdragen aan een gezonde aarde met welvarende bewoners en goed functionerende ecosystemen (cyclische systemen zonder afval) zijn duurzaam.

Kinderen: de duurzame burgers van morgen

De laatste jaren is veel onderzoek gedaan naar de betekenis van natuurbeleving voor kinderen. Daaruit blijkt dat er legio voordelen zijn als kinderen opgroeien met natuurervaringen, onder meer op het emotioneel welbevinden en sociale vaardigheden. Zaken die voor een kind van groot belang zijn om zich te ontwikkelen tot verantwoordelijke burger. Terwijl het reguliere onderwijs meer neigt naar het opdoen van kennis en feiten, richt natuur- en milieueducatie zich op waardenvorming en betekenisgeving. Om die reden dragen concrete natuur ervaringen op jonge leeftijd in belangrijke mate bij aan het toekomstig functioneren als burger. Groene schoolpleinen hebben dit effect en meer begroeiing in achterstandswijken kan leiden tot een vermindering van misdaad en huiselijk geweld. Op lange termijn vergroot dit alles de kans op succesvolle deelname aan de maatschappij, een optimale gezondheid en het nemen van sociale verantwoordelijkheid. Zeker in een periode waar armoede een element is om rekening mee te houden, waar sport- en spel niet voor iedereen bereikbaar of betaalbaar is, zijn goede ‘groene voorzieningen’ van belang.

Er wordt steeds meer onderzoek gedaan naar de aanwijzingen dat kinderen en jongeren die leren en spelen in een groene omgeving beter leren concentreren, creatiever, actiever en weerbaarder zijn, minder vaak ziek zijn en minder ruzie maken. Groen nodigt uit tot bewegen (voetballen, rennen, klimmen) en meer bewegen bevordert niet alleen de motoriek maar kan ook overgewicht voorkomen. Zwaarlijvigheid bij kinderen is vooral het resultaat van slechte eetgewoonten in combinatie met te weinig beweging en legt een zware hypotheek op de gezondheidszorg. Het toenemende verkeer, de afname van geschikte speelplaatsen, de groei van ‘mediaconsumptie’ en een verminderd veiligheidsgevoel, waardoor kinderen bijna niet meer zelf naar scholen fietsen en wandelen, zijn de oorzaak van minder beweging.

Natuur (ver)zorgt

Niet alleen voor kinderen kan de groene omgeving een belangrijke rol vervullen, ook voor volwassenen. De vergrijzing neemt toe. Het aandeel van de volwassen bevolking is de laatste decennia ook gestaag toegenomen. In 1950 was nog minder dan een op de drie volwassenen in Nederland een 50-plusser. In 2014 is al meer dan de helft van de volwassenen in de gemeente Den Helder en de regio eromheen een 50-plusser.

Mensen geven aan als activiteit in de natuur vooral wandelen en fietsen te waarderen. Bos en strand zijn daarbij favoriete bestemmingen. Recreatie in een groene omgeving en contact met dieren kan helpen ziekten te voorkomen of bij ziekte te ontstressen en het genezingsproces te versnellen. Daarnaast kan groen een rol spelen bij (re-)integratie en maatschappelijke participatie, bijvoorbeeld door projecten die in het groen plaatsvinden (zoals onderhoudswerkzaamheden).

De huidige samenleving heeft te maken met grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheidsvraagstukken (klimaat, energie, waterkwaliteit en bescherming van de groene ruimte). Natuur- en milieu educatie (NME) kan daarbij een grote waarde vervullen, want als je wilt dat mensen nadenken over en bereid zijn tot duurzaam handelen, dan moet je werken aan: kennis en inzicht, betrokkenheid en eigen actie (handelingsperspectief) .

Voor De Helderse Vallei is het om al die redenen een uitdaging om haar bezoekers te betrekken bij duurzame ontwikkelingen: interactief in de eigen leefomgeving, aansluitend bij de actualiteit van de eigen stad en met concrete activiteiten, voorbeelden en initiatieven. De Helderse Vallei kan daarin een rol spelen en worden uitgebouwd tot een belangrijk instrument dat bijdraagt aan het gemeentelijke en provinciale duurzaamheidsbeleid en aan de balans tussen wonen, werken en vrije tijd.

Gebied

Het gebied waar De Helderse Vallei ligt, bestaat uit de Grafelijksheidsduinen, de Donkere Duinen, Noordduinen en Mariëndal en omvat verschillende natuurtypen zoals bos, duin, strand en plasdrasgebieden. Dit gebied is uniek gezien het feit dat het een schiereiland is: aan drie zijden wordt het omsloten door de zee. Een deel van het duingebied valt onder de Natura2000 wet.

Vanuit De Helderse Vallei kan de bezoeker allerlei richtingen op gaan om activiteiten te ondernemen in de ruime regio waarbij de Noordzeekust, duinen, wadden, cultureel erfgoed van Den Helder, polders en IJsselmeerkust reisdoelen kunnen zijn.

De lucht in Den Helder is het schoonst als het gaat om luchtkwaliteit. Dit blijkt uit cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (*bron: RIVM*), die de blootstelling berekent aan fijnstof en stikstofdioxide. Dit gerelateerd aan het aantal inwoners per adres maakt een berekening mogelijk wat de gemiddelde concentratie per gemeente is. De ligging bij zee maakt dat de zeelucht, die van nature een zeker hoeveelheid niet schadelijke fijnstof bevat. Er zijn geen snelwegen en weinig industrie. In de vorige eeuw beschikte Den Helder over een sanatorium in de Donkere Duinen waar chronisch zieke TBC patiënten konden kuren.

Aan de marine heeft van oudsher de stad haar bestaansrecht ontleend. Groei en krimp van de marine en de stad liepen altijd parallel. Nu de marine verandert en zich terugtrekt moet de stad zich

herpakken. 'Nieuwediepers' zijn negatief over hun stad en de stad zelf gaat verborgen door haar geografische ligging en negatief imago. Er is echter genoeg te ontdekken; Den Helder bestaat niet zonder dijk, omliggend water en mooie natuur. En niet meer zonder De Helderse Vallei, volgens inwoners 'eindelijk een geslaagd initiatief in Den Helder'.

Knooppunt van recreatievoorzieningen voor Den Helder

Den Helder heeft een rijkdom aan natuur, waar niet iedereen zich bewust van is. De groene elementen met elkaar verbinden vergroot de groene kracht van de stad en de recreatieve waarde voor mensen: wandelen, fietsen, kanoën. Dat versterkt de groenbeleving en verbetert het leefmilieu door bij te dragen aan een betere luchtkwaliteit en een prettiger stadsklimaat. Het is een reden voor mensen om hier te komen wonen en voor bedrijven om zich hier te vestigen.

Het belang van een groene omgeving is aangetoond en draagt er toe bij dat De Helderse Vallei een schakel kan vormen tussen verschillende instanties in Den Helder en daarbuiten, met een aansluitende doelstelling. De organisatie brengt instellingen en projecten niet alleen figuurlijk samen door middel van voorlichting en educatie, maar ook letterlijk door een infrastructuur van waaruit diverse activiteiten en initiatieven kunnen plaatsvinden.

II Wie is De Helderse Vallei?

Samen onder 1 dak

Het centrum en de boerderij staan op een terrein van 3,3 hectare dat wordt omsloten door water. Dit 'eiland' bevindt zich in een gebied binnen de bebouwde kom van de gemeente Den Helder, waar ook een uitkijktoren, openluchttheater, snackbar, dierenweide, pannenkoekenhuis, klimpark en parkeerplaats zijn.

De parkeerplaats biedt plaats aan 70 auto's op een verharde plaats en 110 onverharde parkeerplaatsen. Bij parkeerplaats Duinoord verderop zijn 30 verharde parkeerplaatsen en 218 onverharde. In de zomermaanden is er een verbinding met het openbaar vervoer dankzij de 'strandbus'. In de wintermaanden is een wandeling vanaf de laatste bushalte of Station Den Helder Zuid mogelijk.

De snackbar Donkere Duinen en de uitkijktoren zijn de eerste recreatieve voorzieningen die in het gebied zijn geplaatst. De toren werd in 2004 gerealiseerd doordat de Serviceclubs van Den Helder geld hiervoor bij elkaar legden. De uitkijktoren geeft een prachtig uitzicht over de stad aan de oostzijde, bos en duin aan noordzijde, zee aan westzijde en polder aan de zuidzijde.

Stichting De Helderse Vallei werd opgericht toen bekend was dat ook twee andere partijen zich aan het plan verbonden om een bezoekerscentrum en kinderboerderij te exploiteren. Landschap Noord-Holland en Esdégé-Reigersdaal werden mede huurders van het complex waarmee meteen een breder draagvlak werd gecreëerd en een basis voor extra inkomsten voor de stichting middels huurinkomsten.

Landschap Noord-Holland heeft het bezoekerscentrum en de kinderboerderij als basis om haar werkzaamheden voor het beheer van het landschap in de Kop van Noord-Holland uit te voeren. Zij huren kantoorruimte in het bezoekerscentrum, en een opslagruimte en een werkplaats in de kinderboerderij. Landschap Noord-Holland bezit en beheert natuurgebieden in Noord-Holland, waarvan een aantal interessante gebieden in de Kop van Noord-Holland liggen.

Esdégé-Reigersdaal is een organisatie voor dienstverlening aan mensen met een handicap, die werkzaam is in Noord-Holland Noord (van Heiloo tot Den Helder en Enkhuizen). Zij bieden zorg en ondersteuning aan mensen met een beperking (zie www.esdege-reigersdaal.nl). De cliënten van Esdégé-Reigersdaal huren in het bezoekerscentrum en de kinderboerderij werkruimtes en zijn in beide gebouwen en op het terrein onder begeleiding werkzaam.

Het Openluchttheater is tegelijkertijd met De Helderse Vallei in 2010 gerealiseerd en geopend. Het theater is eigendom van de gemeente Den Helder maar de exploitatie van voorstellingen gebeurt door Stichting Openluchttheater. Deze stichting heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met De Helderse Vallei. Het theater wordt 'Openluchttheater De Helderse Vallei' genoemd en sluit in huisstijl en duurzame uitgangspunten aan op de Stichting De Helderse Vallei.

In 2012 is klimpark De KlimVallei geopend. De KlimVallei sluit aan in huisstijl op De Helderse Vallei en er wordt nauw samengewerkt in communicatie en marketing. Begin 2013 opende dezelfde ondernemer tevens aan de voet van het klimpark een kanoverhuur voorziening. Kanoverhuur Den Helder ligt aan een uitgebreid netwerk van kanoroute's door de stad en natuur.

In 2013 openden de deuren van pannenkoekenrestaurant De PannenkoekenVallei en werd de dierenweide naast het pannenkoekenhuis ingericht. De dierenweide wordt beheerd door De Helderse Vallei.

Analyse imago en werkwijze Stichting De Helderse Vallei

In 2013 en 2014 zijn diverse analyses gemaakt door stakeholders en het team van De Helderse Vallei. Voor de komende jaren zijn er in politiek Den Helder een aantal voor De Helderse Vallei relevante thema's die een sterkere aandacht krijgen: dierenwelzijn, de naastgelegen wijk Nieuwe Den Helder, burger participatie en integratie. Ook op het gebied van duurzaamheid groeit de politieke ambitie, o.a. zichtbaar door het nieuwe lidmaatschap van Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling (GDO) sinds 2014.

Vanuit de Provincie Noord-Holland is er meer aandacht voor de kwaliteit van recreatieve voorzieningen, zoals infrastructuur (wand- en fietsroutes) en voorlichting.

De veranderingen in de zorg betekenen veel extra taken voor de gemeente. De Helderse Vallei kan hierin een belangrijke bijdrage leveren; want zorg en natuur gaan goed samen. Ook de omliggende gebieden Mariendal en Donkere Duinen kunnen een actievere beheerder gebruiken. De Helderse Vallei werpt zich nu als stakeholder op voor diverse projecten.

De kracht van De Helderse Vallei is een creatief, innovatief team dat gericht is op vernieuwing en inspiratie. Voor het publiek komen we niet commercieel over; houden prijzen zo laag mogelijk om drempelverlagend te kunnen blijven werken. Volgens bezoekers heeft De Helderse Vallei een unieke sfeer en ligging, waarbij 'gewoon' bijzonder is (personeel, producten, presentatie).

De samenkomst van deze kwaliteiten maakt dat De Helderse Vallei zich als verbindende factor kan bewegen binnen diverse organisaties en projecten.

De grootste bedreiging voor De Helderse Vallei is het wegvallen van de gemeentelijke subsidiebijdrage. Zo'n 80 % van de begroting wordt door deze subsidie gedekt. Tegelijkertijd is de waarde van De Helderse Vallei onmiskenbaar: de gemeente heeft De Helderse Vallei nodig. De sterke verbinding tussen de twee organisaties is niet te ontkennen.

Een aandachtspunt daarbij is dat de missie van het natuur- en milieucentrum niet altijd wordt herkend: activiteiten worden regelmatig vertaald als 'leuk voor kinderen', en de onderliggende doelstelling wordt niet gezien. Niet alle gemeentelijke ambtenaren en vrijwilligers van groenverenigingen voelen zich daardoor 'thuis' in De Helderse Vallei. Want de identiteit van De Helderse Vallei is ook een stukje historie: De Groene Poolster. Veel Heldenaren zijn hiermee opgegroeid. Zij herkennen zich niet altijd in het 'natuurcentrum nieuwe stijl'.

De onbekendheid van de locatie en de onbeminde van de stad maakt dat nog steeds veel mensen uit de Noordkop niet weten dat we hier zijn. De locatie is ook nog steeds slecht vindbaar (via navigatiesystemen) en vanaf de buitenkant (parkeerplaats) minder aantrekkelijk en uitnodigend dan gewenst.

Missie

In 2010 opende de Stichting De Helderse Vallei de deuren van een bezoekerscentrum en kinderboerderij, in een duin- en bosgebied van 808 hectare ten zuiden van de bebouwde kom van Den Helder. De stichting heeft tot doel mensen dichterbij de natuur te brengen om zo een duurzamer omgang met de natuur te realiseren:

“De Helderse Vallei draagt bij aan een duurzame omgang met natuur en milieu voor een groen en leefbaar Den Helder en omgeving en richt zich daarbij tot iedereen, van jong tot oud, bewoner en bezoeker, toerist en recreant.” *(missie, 2009)*

Er ligt een focus op beleving en sfeer: Wat normaal is op een bijzondere manier beleven. Het is bij De Helderse Vallei mogelijk om even uit de hectiek van de maatschappij te stappen naar de rust van de natuur.

Visie

De Helderse Vallei is een plaats waar professionals en vrijwilligers uit overheid, organisaties voor natuur en duurzame ontwikkeling, onderwijs en de toerismebranche regionaal samenwerken en elkaar versterken. Het is de groene poort van Den Helder waar informatie en inspiratie, achtergrondkennis, voorbeelden en activiteiten zijn te halen voor een inspirerende duurzame omgang met de natuurlijke omgeving en vervult een spilfunctie voor alle ‘groene’ activiteiten in Den Helder en de regio.

Belangrijke speerpunten in de strategische visie van de gemeente Den Helder zijn ‘woonkwaliteit’ en ‘toeristische aantrekkingskracht’ van de gemeente. De aanwezige natuur (en het bewust maken daarvan) in en buiten de stad zijn daartoe belangrijk, als randvoorwaarde voor een leefbare en duurzame stad waar zowel bewoners als bezoekers graag verblijven. De stichting wil een katalysator zijn voor duurzame initiatieven en ontwikkelingen en daarmee impliciet een positieve uitwerking hebben op de gezondheid, klimaat en milieu, toerisme, recreatie en imago van de stad.

Uitgangspunten daarbij zijn:

Alle kinderen die geboren worden in de gemeente Den Helder hebben recht op natuur; om op te groeien in een omgeving met groen waarin zij spelen, leren en bewegen en zo een basis leggen voor een duurzame levenshouding.

Inwoners en bezoekers van Den Helder krijgen voorbeelden en inspiratie voor het kunnen maken van verantwoorde keuzes. De Helderse Vallei bouwt aan een doorlopende leerlijn van kinderdagverblijf tot beroepsonderwijs.

Strategie

De strategie van stichting De Helderse Vallei bestaat uit drie pijlers:

1. Ecologische basisvorming voor een brede doelgroep: Kennis uitdragen en informeren

De mens als onderdeel van het ecosysteem en het effect van zijn handelen daarbinnen dient als fundament voor alle activiteiten. Dat betekent een duurzame programmering, productontwikkeling en bedrijfsvoering. De doelgroep is breed maar de focus ligt op jeugd en jongeren om mee te bouwen aan een fundament voor een sterke, ondernemende samenleving met duurzame, zelfbewuste burgers die zuinig zijn op hun omgeving.

Concreet betekent dit aandacht voor natuurlijk spelen, het verankeren van ecologische kennis in het onderwijsaanbod en de schoolomgeving, (van basisonderwijs tot en met beroepsonderwijs) en aandacht voor groen in de wijk. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar zwakke schakels in de samenleving, zoals in gezondheid of financiële draagkracht.

2. Sterke communicatie over natuur, gezondheid en energie: voorbeelden geven en keuzes maken

Het omringende natuurlijke en stedelijke landschap in al z'n facetten: flora, fauna, water, klimaat en energie vormt samen de 'omgeving' waar De Helderse Vallei haar focus op heeft. De stichting heeft een belangrijke communicatieve taak, informeert en inspireert. Zij geeft zelf het goede voorbeeld en biedt altijd een handelingsperspectief: weten is doen! Het draagvlak wordt versterkt door samen te werken met overheden en organisaties.

3. Sterk vraaggericht werken: beheren en behouden

Het is van belang dat de stichting voortdurend voeling houdt met wat doelgroepen vragen. Zij moet actueel en innovatief inspelen op verschuivingen in de vraag en op externe ontwikkelingen in (overheid) beleid en samenleving. Het kan een behoefte van een school zijn, een beleidsvraag vanuit een organisatie of een wens van een groep bezoekers. Het opbouwen van een actief netwerk met bezoekers of bewoners, organisaties en bedrijfsleven en het voortdurend doen van onderzoek is hiervoor van belang. De Helderse Vallei fungeert als makelaar van duurzaamheid tussen ondernemers, onderwijs, overheid en individuele bezoekers.

III Doelgroepen en doelstellingen

De Helderse Vallei draagt bij aan de ontwikkeling van milieu educatie en duurzame recreatie. Dit betekent meedenken en investeren in faciliteiten, voorlichting en educatie. Specifiek benoemde doelgroepen zijn basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs, jeugd en jongeren buitenschools, inwoners en recreanten lokaal, toeristen en recreanten regionaal Bedrijfs- en verenigingsleven

De doelstellingen zijn duidelijk geformuleerd richting subsidieverlener gemeente Den Helder en per doelgroep uitgewerkt.

Taakafspraken met de gemeente Den Helder

De taken die de stichting als partner van de gemeente uitvoert, zijn opgebouwd uit drie opeenvolgende delen:

1. beginnen met informeren en kennis overdracht (hiervoor zijn de basisvoorzieningen noodzakelijk); zodat...
2. ...bezoekers daarna met die kennis en informatie zelf duurzame keuzes kunnen maken om als laatste...
3. ...verbindingen in een groter geheel te kunnen leggen.

Er zijn 11 doelstellingen vastgelegd:

1. Permanente aanwezigheid van informatie en educatie over natuurgebieden in en om Den Helder, tevens over algemene natuur- en milieu-onderwerpen
2. Ondernemen via een zichtbare duurzame bedrijfsvoering
3. Beheren van een kinderboerderij
4. Kinderen zo vroeg mogelijk kennis laten maken met ecosystemen en een positieve natuurbeleving realiseren, zodat zij met een duurzame levenshouding in Den Helder opgroeien (waar je van houdt, wil je beschermen)
5. Realisatie educatief jaarprogramma voor basis- en voortgezet onderwijs, kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, vakantieschool, weekendschool, beroepsonderwijs
6. Aanbieden activiteiten voor bewoners, recreanten en toeristen gericht op natuur, gezondheid, beweging en landschapsbeleving (lezingen, wandelingen, workshops, demonstraties)
7. inspirator en voorbeeld zijn voor inwoners van gemeente Den Helder op het gebied van duurzame keuzes en groen in de woonomgeving
8. aanwezigheid adviseursfunctie over natuur- en milieuonderwijs
9. Onderhouden van een netwerk op het gebied van natuur- en milieueducatie
10. Betrekken en verbinden van mensen, relevante organisaties, bedrijven, verenigingen en initiatieven
11. Focus op behoud en positieve ontwikkeling van eigen omzet

IV Educatie en communicatie

Communicatie

De manier van communiceren van De Helderse Vallei is van groot belang voor het realiseren van de doelstellingen. Uitgangspunt is een open communicatie, duidelijk (zuiver), creatief en onafhankelijk. Dit komt zowel in nieuws- en persberichten als folders, borden en lesmaterialen tot uiting. Wat benadrukt wordt, is plezier (je krijgt er energie van), verrassend (wat klein begint, kan grote gevolgen hebben), schoonheid (de natuur in de Noordkop is puur en ruig, authentiek) en zijn (jezelf zijn, voor iedereen toegankelijk). De communicatie is positief en draagt hiermee ook impliciet bij aan een positief imago van de stad en het gebied.

De boodschap die De Helderse Vallei daarbij naar voren wil brengen is: 'De Helderse Vallei is open toegankelijk voor iedereen. Een leuke plek om met de kinderen, familie of collega's naar toe te gaan. Een mooi vertrekpunt voor het bezoeken van de prachtige en veelzijdige natuur in en rondom Den Helder. De moeite van een bezoek waard. Je kunt overal wandelen en er zijn prachtige fietspaden en kanoroutes. Je kunt er gewoon terecht op dinsdagochtend voor een zakelijke vergadering of op woensdagmiddag met je kinderen. De lesmaterialen en communicatie uitingen zijn zinvol en goed bruikbaar. De Helderse Vallei weet waar ik informatie over groene onderwerpen kan vinden.'

Resultaat is een gewenste houding en gedrag:

Houding: 'Positief. Geïnteresseerd. Altijd leuk voor de kinderen. Dat wil ik mijn kinderen en/of leerlingen meegeven. Daar wil ik heen. Daar wil ik mensen (mijn visite) mee naar toe nemen. Daar wil ik meer van weten. Daar ga ik over praten. Daar wil ik aan meewerken.'

Gedrag: 'Contact opnemen met (telefoon, e-mail), websitebezoek. Bezoek aan De Helderse Vallei. Deelname aan activiteiten.'

Educatie

De Helderse Vallei is een plek waar informatie en inspiratie, achtergrondkennis, voorbeelden en activiteiten zijn te halen voor een inspirerende duurzame omgang met de natuurlijke omgeving. Om een duurzame omgang met natuur en milieu te kunnen realiseren, is het van belang zo jong mogelijk te beginnen. Kinderen zijn daarom een belangrijke doelgroep van de stichting, waarbij er onderscheid wordt gemaakt in de context van waaruit zij De Helderse Vallei bezoeken. Dit kan vanuit educatief oogpunt zijn met school, danwel meer recreatief vanuit buitenschoolse opvang of geheel recreatief met het gezin of verzorgers. Kinderen moeten zich thuis voelen in de natuur en bij De Helderse Vallei: een fijne plaats waar je, als je wilt, binnen en buiten van alles kunt ontdekken.

Basisonderwijs

Algemeen doel is het bieden van programma's voor ecologische basisvorming en omgevingseducatie voor schoolkinderen uit Den Helder en omgeving. Ook docenten moeten zich 'thuis voelen': zij kunnen voor een 'groene' vraag altijd terecht bij de educatie medewerkers, worden op die manier ondersteund in hun lesaanbod en worden indien mogelijk betrokken bij het ontwikkelen van nieuwe programma's of projecten. Docenten zijn voor deze doelgroep belangrijk: zij bepalen of ze de

inspanning willen leveren om met de klas een bezoek te organiseren, en of een structurele relatie (abonnement) gewenst is.

Doelstelling: De stichting stelt zich ten doel om in samenwerking met onderwijsinstellingen een continu natuur- en milieu productaanbod voor het basisonderwijs aan te bieden, alsmede duurzame ontwikkelingen op de scholen te ondersteunen. Doel is dat elk kind uit Den Helder minimaal één keer per jaar georganiseerd (via school) naar De Helderse Vallei komt. Hiertoe moet dus elke leerkracht minimaal een keer met zijn of haar klas naar het bezoekerscentrum.

Strategie: permanent aanbod van leskisten en uitleenmaterialen, veldwerklessen en schoolreisjes waarbij de stichting als ondersteunende partner functioneert. Activiteiten en abonnement gericht op herhalingsbezoek.

(voortgezet- en beroeps-) Onderwijs

Hoewel jongeren in het algemeen minder belangstelling voor natuur aan de dag leggen dan kinderen hebben zij wel degelijk iets met natuur en zijn zij ook bereid om daar iets voor te doen. Beter dan kinderen in het primair onderwijs zijn zij in staat om een link te leggen naar maatschappelijke processen.

Doelstelling: De stichting stelt zich ten doel om in samenwerking met onderwijsinstellingen een relevant productaanbod voor het voortgezet onderwijs te ontwikkelen en zo een stijgend aantal bezoekers in de leeftijd 12-21 jaar te realiseren. Verder is de stichting een erkende instelling voor stageplaatsen. Strategie: projecten uitvoeren die de stichting al dan niet in overleg met onderwijsinstellingen tot interessante partner positioneren.

Jeugd buitenschools (0-12 jaar)

Begeleiders bij naschoolse opvang en kinderdagverblijven hebben een rol in het vormen van je eigen verantwoordelijkheidsbesef en het ontwikkelen van milieuvriendelijk gedrag. Enkele producten voor het basisonderwijs (zoals leskisten, speurtochten) zijn ook geschikt voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen (0 - 4 jaar), naschoolse opvang (4 - 12 jaar) en buitenschoolse activiteiten.

Doelstelling: De stichting stelt zich voor de jeugd van 0-12 jaar en hun ouders/verzorgers ten doel minimaal iedere maand één activiteit aan te bieden en inspirator te zijn voor de organisaties om in de omgeving van de dagverblijven meer invulling te geven aan een groene, gezonde omgeving. Strategie: inspirerende natuurlijke elementen op het terrein van De Helderse Vallei en prikkelende, ontspannende en laagdrempelige activiteiten gericht op herhalingsbezoek.

Jeugd en jongeren buitenschools (12-21 jaar)

Zoals eerder gesteld zijn er zeker jongeren die bereid zijn iets voor een gezonde leefomgeving en natuur 'te doen'. Bovendien maken zij als consumenten ook keuzes en hebben op die manier reeds invloed, en zij zijn het beste in staat om hun (niet-geïnteresseerde) vrienden bij het onderwerp te betrekken (peer-education).

In de benadering van jongeren is het de kunst om vormen te kiezen die juist hen specifiek aanspreken; enerzijds aansluitend op hun capaciteiten (dus niet belerend of moraliserend, maar

spannend en uitdagend), anderzijds aansluitend op hun identiteit (dus specifiek voor de eigen groep en aansluitend op wat 'in' is).

Doelstelling: De stichting zet zich in om jongeren van 12-21 jaar naar zich toe te trekken om als vrijwilliger bij De Helderse Vallei aan de slag te gaan. Strategie: aanbod van interessant vrijwilligerswerk voor jongeren.

Inwoners en recreanten lokaal

Vrijwel elke inwoner van de regio Den Helder hecht waarde aan een mooie en groene leefomgeving. Informeren en leren over de natuur is van belang om het bewustzijn van, de waardering voor en de betrokkenheid bij de leefomgeving te vergroten. Waar je van houdt, wil je beschermen.

Groen is een verbindende factor, die ook in de eigen leefomgeving de sociale cohesie, de lijm die de samenleving bijeenhoudt, is. Wandelen, tuinieren en genieten van groen rondom je huis geldt voor alle leeftijden en kun je delen met iedereen.

Er wordt gewerkt aan de versteviging van het netwerk en samenwerking gezocht met (lokale) natuur- en milieugroepen om samen met hen activiteiten voor recreanten aan te bieden, zoals excursies, fiets- en wandelroutes, lezingen en activiteiten. De baliewinkel en koffiehoek biedt een afwisselend duurzaam assortiment. Terugkerende evenementen, faciliteiten zoals een leeshoek, mediatheek, faciliteiten voor trouwen en familiedagen en aantrekkelijke wandel- en speelomgeving op het terrein, zorgen voor een binding die maakt dat bezoekers graag terugkomen.

Doelstelling: De stichting stelt zich voor lokale inwoners/recreanten ten doel diverse activiteiten en producten aan te bieden voor jong en oud, met speciale aandacht voor senioren.

Strategie: ontspannende en regelmatig wisselende laagdrempelige activiteiten en producten bieden, gericht op herhalingsbezoek.

Toeristen en recreanten regionaal

Toeristen die een aantrekkelijk aanbod bij het bezoekerscentrum en de kinderboerderij vinden, zullen graag terugkomen en ook uitwaaien naar de omringende natuur en de groenvoorzieningen in de stad. Daarnaast heeft Den Helder op het gebied van kunst en cultuurhistorie diverse aantrekkelijke musea en recreatieve instellingen zoals Fort Kijkduin, Marinemuseum, De Nollen, De Oranjerie, Willemsoord, Utopolis bioscoop, Nationaal Reddingsmuseum en evenementen zoals de Vloeddagen van de marine.

De Helderse Vallei is een mooie 'groene' aanvulling op het toeristische aanbod in en rondom Den Helder. De Helderse Vallei is een spil van alle 'groene' activiteiten in Den Helder en geeft voorbeelden voor een heerlijk dagje uit in de natuur. Voor deze doelgroep wordt samenwerking gezocht met andere recreatie aanbieders, om samen met hen een breed aanbod van natuurlijke activiteiten en producten aan te kunnen bieden.

De baliewinkel heeft een geschikt assortiment voor toeristen, zoals cadeautjes en ansichtkaarten en is voldoende ingesteld op (de vooral Duitse) toeristen. Voor een aantal producten en activiteiten wordt gebruik gemaakt van vertalingen (met name Duits).

Doelstelling: De stichting stelt zich ten doel het toeristisch product Den Helder te versterken en haar bezoekersaantallen te doen stijgen. Strategie: prikkelend activiteitenaanbod dat verrast en minimaal voor één uur boeit, of langer in combinatie met andere recreatieve instellingen of activiteiten.

Bedrijfs- en verenigingsleven

De stichting zoekt samenwerking met bedrijfs- en verenigingsleven maar biedt voor hen ook de mogelijkheid om het bezoekerscentrum als uitvalsbasis te gebruiken. De vergaderzaal is daarbij een belangrijke faciliteit: een uniek product vanwege de locatie, de inzet van cliënten van Esdégé-Reigersdaal voor het verzorgen van de koffie en de biologische catering. Verenigingen of 'groene' organisaties maken ook gebruik van de vergaderzaal voor vergaderingen of activiteiten, en betalen voor deze faciliteit zoveel mogelijk 'in natura' (zoals onderhouds- of beheertaken). Een goede afstemming in programmering voorkomt dat er werkelijk concurrentie optreedt. Verder is samenwerking met bedrijfsleven gewenst, waarbij partnerschap mogelijk als alternatieve basis voor de exploitatie kan gaan dienen. De Helderse Vallei wil daarbij een voorbeeldfunctie zijn in maatschappelijk betrokken ondernemen.

Doelstelling: De stichting stelt zich voor groene verenigingen en organisaties ten doel een podium te vormen en voor het bedrijfsleven een stijgend aandeel in omzet vergaderzaal en fondsenwerving. Strategie: een interessante partner worden voor duurzame ontwikkeling, het organiseren van bijeenkomsten, alsmede een functionele en unieke vergaderfaciliteit van hoge kwaliteit aan te bieden.

V De Helderse Vallei: een overzicht

Hieronder volgt een overzicht van het huidige aanbod van producten en faciliteiten die De Helderse Vallei aan haar diverse doelgroepen aanbiedt.

Terrein

De bezoekers kunnen tijdens openingstijden vrij wandelen over het terrein, tussen de dierenweides en langs stallen. Natuureducatie vindt voor een groot deel plaats op het terrein. Daarom wordt er veel aandacht besteed aan de toelichting op de diverse educatieve elementen die je kunt aanraken of waar je doorheen loopt. Leren doe je vooral door zelf te doen en te ervaren, vandaar dat het terrein als vanzelf een belevenis moet zijn. Op het terrein bevinden zich:

- ✓ Dierenplein en –weides, konijnen- en kippenverblijf en volière
- ✓ Buitenterrein met vogeltuin, wilde bloementuin, bijen-boom, weerstation met grondwaterpeilmeter, zonnewijzer, insectenhotel, Blote Voetenpad, wilgendoelhof, paddenpoel, snoeptuin
- ✓ Diverse natuurlijke speelvoorzieningen zoals klimbomen, kruiptuin, zandbak, waterpomp, trekvlot, wiebelbrug
- ✓ Wilgenprieel, terras en picknickveld
- ✓ Diverse faciliteiten op terrein zoals picknicktafels, oplaadpaal elektrische fiets en auto, (drink)waterkraan, toiletten bij kinderboerderij

Gebouwen en faciliteiten

In het gebouw van het bezoekerscentrum bevinden zich de meeste faciliteiten voor bezoekers. Het gebouw van de kinderboerderij bevat voor publiek uitsluitend toiletten, maar bestaat verder uit dierverblijven, kantoren en werkplaatsen. De faciliteiten zijn:

- ✓ Expositie
- ✓ Balie: informatie verstrekking en boekingen voor excursies, activiteiten of vergaderzaal
- ✓ Winkel en koffiehoek met duurzame, biologische en fair trade producten
- ✓ Publiekstoiletten (kindertoilet en verschoontafel, toilet voor minder- validen)
- ✓ Kinderhoek
- ✓ Mediatheek
- ✓ Veldwerkhoeke /multifunctionele ruimte
- ✓ Vergaderzaal

Het zichtbaar maken van duurzame elementen aan het gebouw en op het terrein moet de komende jaren meer vorm krijgen, zodat dit bruikbaar wordt voor inspirerend voorbeelden en educatieve programma's. Uitgangspunten zijn kwaliteit en betrokkenheid: De Helderse Vallei is een plek waar iedereen samen kan komen, waar je ongedwongen kunt leren en waar het schoon (puur) en fijn vertoeven is.

Activiteiten en producten

Om de kerntaken van De Helderse Vallei goed te kunnen uitvoeren, is een goed bewustzijn nodig om bij alle activiteiten en producten invulling aan de doelstellingen van de Stichting te geven. Bij de ontwikkeling vormen onderstaande uitgangspunten daarom de basis:

- ✓ Voldoet het thema, onderwerp en vormgeving aan de gewenste positionering en communicatiedoelstelling van het bezoekerscentrum (bevordert het natuur- en milieubesef, zorg voor natuur en milieu)?
- ✓ Is het thema voor alle doelgroepen geschikt? (interactie, hands-on, multimedia, intellectuele uitdaging), Indien dit niet het geval is, kan er aanvullend iets voor betreffende doelgroep worden ondernomen?
- ✓ Welke (les)thema's en activiteiten kunnen rondom het product of evenement worden georganiseerd voor het onderwijs? (sluit het aan bij een landelijk thema of evenement? Is het actueel en/of innovatief?)
- ✓ Zijn materialen en leveranciers duurzaam/bewust gekozen?
- ✓ Is samenwerking met onze doelgroepen, zoals andere natuurorganisaties of bedrijfsleven, mogelijk?

De activiteiten en producten omvatten:

- ✓ Producten voor het onderwijs
 - Schoolreisjes voor alle groepen van het basisonderwijs in diverse thema's
 - Veldwerkklassen voor alle groepen van het basisonderwijs en diverse groepen van het voortgezet onderwijs in diverse thema's
 - 48 verschillende (thema) leskisten voor alle groepen van het basisonderwijs
 - Permanente expositie met educatieve les
 - Natuurhistorisch en veldwerk materiaal om uit te lenen aan leerkrachten en organisaties
- ✓ Speurtochten
- ✓ Wandelroutes, aansluiting op landelijke *Wadden wandelroute*
- ✓ Fietsroutes, aansluiting op landelijk fietsroute netwerk en ATB route
- ✓ Kano route
- ✓ Ruiterroute
- ✓ Kinderfeestjes in diverse thema's
- ✓ Ontdek Rugzakjes met materialen om uit te lenen
- ✓ Ontdek leskisten voor campings om uit te lenen
- ✓ Arrangementen ('Dagje Uit' combinatie aanbod met diverse aanbieders)

Exploitatie en advies

- ✓ Exploitatie van eigendommen. De Helderse Vallei verhuurt structureel kantoren, incidenteel vergaderzaal en faciliteiten/ruimtes om bijeenkomsten en trouwpartijen te faciliteren. Ook door het organiseren van evenementen waar marktpartijen zich kunnen presenteren (zoals kerstmarkt) liggen mogelijkheden.

- ✓ Business arrangementen met (lokale) marktpartijen: samenwerking aangaan met marktpartijen uit andere sectoren, waardoor De Helderse Vallei voordelen bereikt. Voorbeelden zijn de samenwerking met Helder Events (teambuildingactiviteit, De Helderse Vallei levert locatie en catering), crossmarketing met partijen zoals Oogdhuyne (gratis fietsroute voor klanten van het bungalowpark), en partners die producten of diensten kunnen leveren (zoals vergadercoach of aannemer)
- ✓ Advies- en projectenburo: uitlenen van vakbekwaam geschoold personeel als betaalde adviseurs, op het gebied van educatie en PR.
- ✓ De leisure markt biedt kansen: actieve recreatie die individueel of in groepsverband kan worden beoefend. De KlimVallei biedt met het klimpark, kanoverhuur en begin ATB route een prima basis voor het aanbod. Het gebied rondom De Helderse Vallei is steeds sterker gericht op het aanbod van deze recreanten. Kleinschalige natuurattracties zoals het Blote Voetenpad, het wilgendoolhof, natuurspeelplaats en uitkijktoren vullen het aanbod aan.

Kinderboerderij

De dieren van de kinderboerderij en alle elementen eromheen zijn onlosmakelijk onderdeel van De Helderse Vallei. Er is altijd aandacht voor een juiste synergie tussen bezoekerscentrum en kinderboerderij. Communicatie naar de bezoekers is een van de belangrijkste onderdelen en aandachtspunten bij de bedrijfsvoering van de boerderij. Natuurlijk is de persoonlijke informatieverstrekking van diervverzorgers van groot belang. De kinderboerderij heeft in 2014 de certificering 'Goed voor Elkaar' gerealiseerd, een kwaliteitskeurmerk van Stichting Kinderboerderij Nederland. Er is tevens een separaat bedrijfsplan voor de kinderboerderij samengesteld. Boerderij educatie is het uitgangspunt voor de activiteiten op de kinderboerderij; waarbij de focus ligt op het laten zien, leren kennen en uitleggen van het natuurlijke gedrag van de dieren.

De boerderij bestaat uit een grote stal met een onderverdeling door schotten in aparte stallen. Op het plein voor de stallen kunnen staldieren zich vrij tussen bezoekers bewegen. Bezoekers hebben via een sluis toegang tot het plein; en kunnen dus kiezen of zij tussen de dieren willen lopen of alleen achter het hek willen kijken. Daarnaast zijn er op het terrein vijf opstallen: een konijnen/caviahok, kippen/duivenhok, volière en drie schuilstallen op de dierenweides die tevens als quarantaine kunnen worden ingezet. Op de parkeerplaats is nog een derde dierenweide met een schuilstal voor schapen.

Esdege Reigersdaal verzorgt algehele facilitaire ondersteuning van de diervverzorging. Dit vraagt wel een flexibele planning omdat bij Esdégé Reigersdaal niet het werk uitgangspunt is maar de mogelijkheden van de cliënt. De exploitatie kan deze ondersteuning dus niet als uitgangspunt hebben.

Het assortiment in dieren is in principe compleet. De focus blijft op Oud-Hollandse huisdierrassen, zoals de Lakenvelder koe en geiten, Zwart Bonte melkgeit en kippenrassen, maar leidend blijft een praktische keuze in goede combinaties van dieren, de mogelijkheden vanuit welzijn voor het dier (zoals grootte en huisvesting en de mogelijkheid op een zo natuurlijke manier te kunnen leven), en de educatieve waarde. Zo zijn er paarden die bereden kunnen worden, konijnen die geaaid kunnen worden, een volière met vogels om naar te kijken en luisteren, een ezel die geknuffeld kan worden en varkens die bewonderd kunnen worden om hun grootte en gedrag.

VI Marketing en fondsenwerving

Marketing en promotie

Na een stevige promotie van De Helderse Vallei in de eerste jaren is de naamsbekendheid toegenomen en kan meer in worden gezoomd op producten en diensten die voor de Stichting de meeste inkomsten genereren. De nadruk voor promotie ligt daardoor de komende jaren op het verhuren van de vergaderzaal, en de verhuur van de locatie voor bruiloften of groepen, met speciale aandacht voor groepen en schoolreisjes. Met de marketing investering in omringend gebied 'De Helderse Duinen' is ook meer focus op destinationmarketing: promotie activiteiten met als doel (potentiele) bezoekers te laten besluiten om vrije tijd te spenderen in De Helderse Vallei of op vakantie te gaan naar Den Helder/De Helderse Duinen.

De stichting communiceert intensief door middel van persberichten, nieuwsbrieven en andere uitingen, en zal dit blijven doen. Een aantrekkelijke, actuele en interactieve website is onmisbaar. Gericht adverteren is, afhankelijk van budgettaire mogelijkheden, een doorgaande investering in het verbreden van de doelgroep en naamsbekendheid. Er wordt blijvend geïnvesteerd in promotie bij bezoekers van campings en vakantieparken in de Noordkop.

De huidige communicatie en promotie middelen richten zich op een breed aanbod voor alle doelgroepen. De website en de algemene folder vormen het uitgangspunt. Promotiemomenten zijn niet alleen de persoonlijke contacten met bezoekers aan de telefoon, de balie of bij groepen (zoals scholen, vergaderingen, evenementen en aanwezigheid op markten), maar ook de contactmomenten per post: zoals bij het verzenden van folders of posters voor evenementen.

Bebording op het terrein geeft een verdiepende informatie over de faciliteiten maar ook natuur- en milieuthema's. De komende jaren wordt deze informatie uitgebreid en verdiept, met name op de kinderboerderij maar ook de rest van het terrein. Daarvoor zullen niet alleen borden worden gebruikt, maar ook andere producten zoals speurtochten, activiteiten en routes.

Doel bij deze momenten is een gericht aantrekkelijk en relevant (indien gewenst papier- of digitaal) informatieproduct aan te bieden en tevens een mogelijk klantonderzoek moment (hoe vond u ...) en het verkrijgen van (e-mail)adressen (zoals lijst bij inschrijving activiteiten); waarmee de opbouw van een goede database voor communicatie en fondsenwerving begint.

Relatiebeheer en marktonderzoek

Doorlopend kwalitatief en kwantitatief markt- en publieksonderzoek is van belang voor een organisatie die vraaggericht wil werken. Bezoekersaantallen worden bijgehouden en zowel bij scholen als vergadergroepen wordt een waardering gevraagd na bezoek. Ook is er een ideeën bus voor aanvullend behoeftenonderzoek. Via een Google Adwords campagne en gebruik van Mailchimp voor de nieuwsbrief wordt veel informatie gegenereerd over online zoekgedrag van potentiële bezoekers. Met de analyse van de resultaten kunnen betere keuzes worden gemaakt voor producten en processen.

Relatiebeheer wordt verbeterd door database – en procesverbeteringen door te voeren. Bestaande klanten (zoals vergadergroepen) zijn daarbij een speciale waardevolle groep om te informeren en in te zetten voor onderzoek.

Fondsenwerving

De komende jaren zal de ontwikkeling van het gebied rondom De Helderse Vallei en de meer regionale projecten sterk afhankelijk zijn van externe project financiering. De stichting heeft voor de periode 2015-2018 een subsidieovereenkomst met de gemeente Den Helder. Een groot deel daarvan wordt weer afgedragen aan de gemeente vanwege huurkosten en personeelskosten (gedetacheerde ambtenaren). De subsidiebijdrage is de grootste en belangrijkste bron van inkomsten voor de stichting. Vanwege deze afhankelijkheid blijven inspanningen om andere subsidies of sponsorgelden te realiseren van groot belang. Op die manier extra inkomsten genereren geeft niet alleen meer onafhankelijkheid maar ook een extra impuls aan het bestaansrecht. Als andere overheden, particulieren, bedrijven of fondsen De Helderse Vallei waard vinden om in te investeren, is dit een belangrijk signaal.

Sponsoring en kortingen

Een belangrijk deel van de fondsenwervende inspanningen richt zich op het verkrijgen van kortingen bij inkoop, of sponsoring door diensten in natura (zoals terreinonderhoud) of met korting, en gezamenlijke inkopen (zodat kosten deels kunnen worden doorberekend). Ook het verkrijgen van subsidies of kortingen via belastingen heeft doorlopend aandacht. De stichting is een sociaal culturele instelling en heeft de status Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Sponsoring en projectsubsidie kan vrijwel uitsluitend voor gerichte projecten zodat de focus op projectmatig werken sterk blijft. Sponsoring en subsidieaanvragen worden zowel bij particuliere fondsen als overheden aangevraagd.

(Langdurig) partnerschap, donateurs en vrienden

Er wordt bij fondsenwerving onderscheid gemaakt tussen langdurige partnerships en project sponsoring. Langdurige samenwerking kan op het gebied van duurzaamheid, toerisme en recreatie, onderwijs en integratie. Voor de partners kan er sprake zijn van een belang op het gebied van eigen profilering, imagoverbetering maar ook interessante product- en productmarktcombinaties.

Een andere vorm van langdurig partnerschap zijn de donateurs en vrienden. Vrienden geven geen geldelijke investering maar kunnen een belangrijke rol hebben in bemiddeling voor gelden of levering van diensten (in natura). Donateurs kiezen zelf hoe hoog het bedrag is dat zij doneren. Het informeren en bedanken van de achterban (sponsors, donateurs, vrienden en geïnteresseerden) is belangrijk. Donateurs zijn vaak de beste donateurs (iemand die al heeft gegeven, geeft makkelijker een tweede keer). Sponsors kunnen ervoor zorgen dat andere sponsors worden beïnvloed en ook willen samenwerken (als zij meedoen, dan wil ik dat eigenlijk ook.)

Project sponsoring

Project sponsoring bestaat uit concrete projecten waarbij partijen zich aangetrokken voelen tot het onderwerp. Fondsenwerving kan door gezamenlijke werving in de vorm van crowdfunding, foaienpot en legaten. Bij het inzamelen van geld is maatschappelijk verantwoord ondernemen een kansrijk motief voor bedrijven en organisaties (uitdragen duurzaamheid, invulling geven aan het klimaatbeleid, interessante tegenprestaties), trots (De Helderse Vallei als aanwinst van Den Helder, warme contacten), PR (positieve PR momenten, populair in lokale en regionale media, jonge, frisse uitstraling, gedeelde overtuiging (ontwikkeling recreatieknooppunt) en gedeelde en nieuwe doelgroepen (groot netwerk van bezoekers, scholen, instellingen, verenigingen, overheden en organisaties). Voor particulieren geldt dat het doel concreet moet zijn en aansluit bij een persoonlijke wens of overtuiging. Uitgangspunten bij de fondsenwerving zijn:

- ✓ Basis wordt gevormd door eigen vrienden (individueel, gezins- en bedrijfsvrienden) en relaties (leveranciers, klanten en lokale netwerk); zij vormen het draagvlak van waaruit nieuwe contacten en mogelijkheden kunnen ontstaan;
- ✓ Bedrijven motiveren projecten (liefst blijvend) te ondersteunen, zoals evenementen, (onderdelen van) kinderboerderij of (onderwijs)projecten;
- ✓ Verenigingen inzetten voor beheer en behoud terrein;
- ✓ Goede partner voor duurzame ontwikkeling zijn: aan De Helderse Vallei wil ik mijn (goede)naam verbinden!

Potentiële thema's die voor De Helderse Vallei van belang zijn om naar buiten te dragen zijn: milieueducatie, voorbeeldfunctie duurzaamheid, energie, waterbewustzijn, zorg & welzijn, integratie en participatie en maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO).

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Bedrijven en organisatie zijn ook deelnemers aan de samenleving waarin zij opereren. Zij kunnen een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de (lokale) samenleving en eventueel de negatieve effecten die zij op de samenleving hebben, verzachten of compenseren. Maatschappelijk Betrokken Ondernemen (MBO) kan daarom als tool voor fondsenwerving worden ingezet.

Maatschappelijk Betrokken Ondernemen kan met geld, met de inzet van medewerkers (expertise) of middelen, het beschikbaar stellen van netwerken of bijvoorbeeld laten meeliften op media uitingen. Uit onderzoek blijken lokaal gerichte thema's over jongeren, onderwijs en arbeidsparticipatie het meest gehonoreerd als het gaat om het vergroten van de bijdrage van maatschappelijk betrokken bedrijven. Hier liggen kansen voor De Helderse Vallei.

Maatschappelijk *verantwoord* ondernemen gaat over de verantwoordelijkheid van bedrijven en organisaties om rekening te houden met de ecologische, sociale en (indirecte) economische gevolgen van hun bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering van De Helderse Vallei groeit in haar verantwoord ondernemerschap door aandacht te besteden aan de gevolgen van keuzes bij inrichting en productkeuzes; maar ook in personeelsbeleid (mentorschap, vrijwilligersbeleid, inzet dagbesteding), bedrijfsvoering (omgaan met grondstoffen, digitalisering) en keuze van leveranciers. Bedrijven kunnen om die reden ook gemotiveerd worden om projecten of processen van De Helderse Vallei ondersteunen.

Meerjarenbegroting

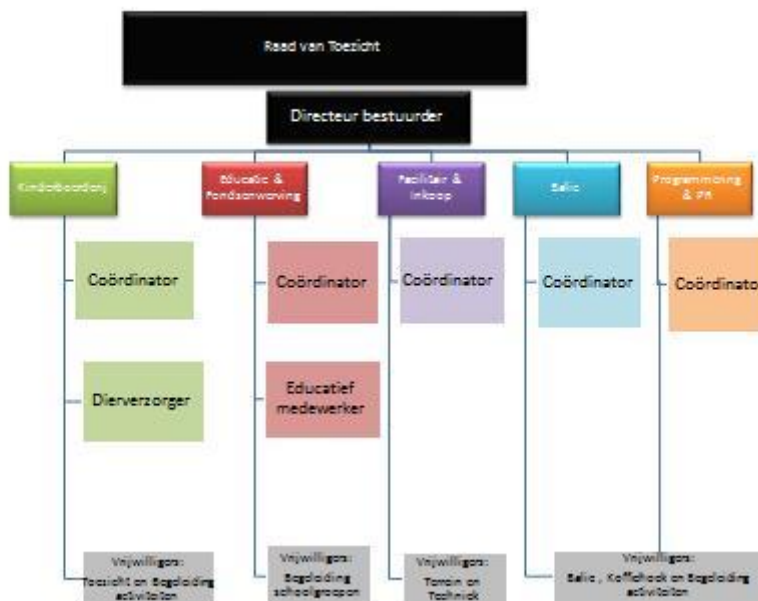
	2015	2016	2017	2018
Inkomsten				
BCF gemeente Den Helder	679.318	679.318	679.318	679.318
huurinkomsten	53.300	54.366	55.453	56.562
omzet	107.700	107.175	110.150	112.625
fondsenwerving & doorberekende kosten	114.300	23.750	56.000	27.750
totale inkomsten	954.618	864.609	900.921	876.255
Kosten				
kostprijs omzet	89.650	80.550	118.900	83.750
loonkosten	479.400	459.852	460.726	469.940
overige bedrijfskosten	3.500	0	0	0
overige personeelskosten	23.600	17.100	15.600	15.600
huisvestingkosten	192.870	176.158	177.081	180.572
verkoopkosten	31.120	18.920	11.420	11.420
autokosten	23.980	24.220	24.462	24.707
algemene kosten	97.220	96.887	95.685	95.455
totale kosten	941.340	873.686	903.873	881.444
TOTAAL resultaat na belasting	16.278	-6.077	48	-2.189

De gemeentelijke subsidie is in 2015 verstrekt voor vier jaar, met een bezuiniging van € 55.000 en zonder indexering. Deze bezuiniging wordt opgevangen door diverse bezuinigingsmaatregelen door De Helderse Vallei. De meerjarenbegroting laat om die reden vanaf 2016 een wisselend tekort zien. Dit heeft ook te maken met projectfinancieringen die voor 2015 reeds zijn toegekend.

Er wordt rekening gehouden met het realiseren van een nieuwe permanente expositie in 2017, die na zeven jaar aan vervanging toe is. Fondsenwerving zal dat jaar daarom een hoger resultaat moeten hebben.

De meerjarenbegroting laat zien dat een basis exploitatie gerealiseerd kan worden maar dat er geen ruimte is om onvoorziene omstandigheden en de consequenties van groei in bezoekersaantallen en activiteiten (dat tevens een groei in kosten met zich meebrengt) op te vangen. De noodzakelijke focus op fondsenwerving is daarmee nog duidelijker.

VII De mensen achter De Helderse Vallei

Bestuur en personeel

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door een directeur bestuurder en een Raad van Toezicht die toezicht houdt op een juiste uitwerking van missie en strategie.

Interne procedures zijn vastgesteld, zoals overlegstructuur, huishoudelijk reglement, inwerkprogramma, openingstijden en werktijden, veiligheid en instructies, etc. Er wordt doelmatig tijd geschreven en de loonadministratie wordt uitbesteed. Personeel is in dienst van De Helderse Vallei ofwel gedetacheerd vanuit de gemeente Den Helder of Noorderkwartier. Aan de balie werkt altijd een vaste medewerker samen met één of meerdere vrijwilligers, die daarmee het gezicht van de organisatie vormen. Op de kinderboerderij is altijd de coördinator of een van de dierverzorgers aanwezig. Interne communicatie is belangrijk. Directie is eindverantwoordelijk voor externe communicatie, maar medewerkers vertellen bezoekers vaak het verhaal. Belangrijk is daarom dat iedereen is geïnformeerd en de doelstellingen van acties en processen kent.

Vrijwilligers

Enkele tientallen vrijwilligers werken in en om De Helderse Vallei. Zij ontvangen bezoekers aan de balie of in de koffiehoek, voeren technische klussen uit, brengen of halen leskisten of catering en ondersteunen de activiteiten of de dierverzorgers. Er is een doorlopend wervingsbeleid en een inwerkprocedure. De Helderse Vallei is hierdoor voor veel mensen een werkplek geworden waar zij andere mensen ontmoeten, hun oude vak kunnen uitvoeren of opnieuw kunnen integreren in een werkproces.

Stagiaires

De Helderse Vallei heeft een goedlopend stagebeleid. Leerlingen en studenten melden zich aan en er wordt na een schriftelijke intake met duidelijke vragen, waaruit de motivatie naar voren moet komen, een kennismakingsgesprek gevoerd. Er worden nooit meerdere stagiaires op hetzelfde moment toegelaten, zodat er altijd voldoende aandacht voor de leerling is. Het begeleiden van leerlingen tijdens een beroepsstage is een belangrijke maatschappelijke taak voor de Stichting, al wordt er ook steeds afgewogen of er niet te veel verstoring van de dagelijkse werkzaamheden optreedt.

Dagbesteding Esdégé-Reigersdaal

De werkzaamheden van cliënten van Esdégé-Reigersdaal vallen niet onder verantwoordelijkheid van De Helderse Vallei. Er is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten en afspraken worden gemaakt op basis van (ad-hoc) overleg. Het is van groot belang dat in het uitvoeren van taken flexibiliteit wordt ingebouwd zodat er geen zware afhankelijkheid ontstaat. Voor Esdégé-Reigersdaal geldt terecht dat het welzijn van haar cliënten voorop staat.

Bronvermelding

Beleidsdocumenten gemeente Den Helder: Nota Toerisme en Recreatie, Structuurvisie Den Helder 2025

Beleidsdocumenten Provincie Noord Holland: DNA van Den Helder

Visie 2025 Leisure Board Noord-Holland Noord

MVO Nederland

Nature for care, care for nature, Enhancing social cohesion through intergenerational learning, Veldwerk Nederland (2012)

Ieder kind naar buiten, Veldwerk Nederland (2012)

GDO

Een duurzame school wordt je zo, IVN (2011)

Groen opgroeien, Raad voor het Landelijk Gebied (2008)

Kinderen in Tel (2014)

Veiligheid en identiteit van kustplaatsen in Noord-Holland

Met zorg ondernemen, Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (2014)

Studie Maatschappelijk betrokken ondernemen (2012) Movisie

Rapport Ondernemerschap in sector bos, natuur en landschap door InnovatieNetwerk (2013)
Ministerie EZ